

Előfizetési árak:
 egész évre 4 frt., félévre 2 frt.,
 negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr
 hirdetések megegyező árak szerint.
A lap megjelenik minden osz-
törtéken.
 Felelős szerkesztő:
ENDRE JÁNOS

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 bova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők
 Keziratok vissza nem adtnak
Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 bova a lap anyagi részét illető közli-
 mények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

1898.

Ujpest, 1897. decz. 30

Holnap ránk borúl az este, utolsó estéje, végső éjszakája a haldokló esztendőnek. Mire a szép téli éj esillag-seregei megfutják régi pályájukat s lehanyatlának a nyugati határon, vagy elsápadva beleolvadnak a menyboltozat kék színébe: akkorra, a ránk virradó 1898 első hajnalán megkondulnak az ország összes templomaiban a harangok, hogy szinte megreszket belé a téli levegő és hirdetik az újév dicsőségét, új reményét az emberiségnek.

A múlt változatos volt. Öröm a bánatot váltotta fel, a mindennapi küzdés új és új fordulatot adott az életnek, mely majd megelégedést, a legtöbbször pedig keserű csalódást öntött a szívekbe.

De olyan az élet. Egyik nap örömmel ébredünk, másnap már mély csapást mér ránk a sors és így ezen változatosságban telnek le a napok, amikor végre elérkezik az utolsó perc, — a legigazságosabb pillanat, a mikor szegény és gazdag közt nincs különbség és örök pihenőre szállunk a föld rideg mélyébe, hogy ismét azzá váljunk a mi voltunk — földde.

A jövő egy csukott könyv előttünk. Egy olyan könyv, amelybe a tudomány sem bírt bepillantani és a melynek első lapján csak annyi van írva: *remény.*

Igen az élet jóvő zenéjét a remény tartja fel. Ez adja meg az erőt mindennapi küzdelmeinkhez, ezzel térünk nyugalomra és ébredünk fel mindennap. A remény adja meg az életnek

lúktető erejét, ez lelkesít törekvéseinkben és ez adja meg az életkedvet, mely nélkül sötét sár volna a világ és létünk sivar szenvedés, melytől sokan megszabadulni iparkodnának.

A remény tápláljon bennünket mindenkor, ezt erősítse meg a hit és melegen felfogja a szeretet. Ha ezt a szentháromságot szívünkbe zárjuk és minden ember azt feltékenyen megőrzi, akkor meg fog nyilatkozni az emberiségben, az egymás iránti megbecsülés, amelyre mindnyájunknak mindenkor szükségünk van.

Az egymás iránti szeretet és megbecsülés azon káposcs, mely embert és embert közelebb hoz egymáshoz, társadalmat és államot alkot.

Az egymás iránti kölcsönös megbecsülés emel bennünket a civilizált népek és nemzetek közé, ez segíti elő szellemi és anyagi fejlődésünket, a kor-szellemmel való haladásunkat.

Csak hogy a társadalom obstrukciós szelleme lassan-lassan kivetkőződik az egymás iránti szeretet és megbecsülés örök igazságából, szítja és táplálja az egymás iránti gyűlöletet. Vissza esik abba a korbá, amikor az emberek között a vad fanatizmus dúlt, igen a mai társadalom, a helyett, hogy az emberiséget egymáshoz közelebb hozná, üszköt dob közé, hogy szétválassza és egymás előtt gyűlöletessé teszi.

A társadalomnak e ferde kinövését rendszeren a személyes hiúság, a nagyvágyás és szereplési viszkettség idézi elő. És sajnos, ez a szenvedély átesapott már a néposztályok minden rétegébe. Politikusainktól kezdve a legszerényebb munkásig elterjedt a társadalom rák-

fenéke és szítja az elégtelenséget. A műveltebb néposztályoknál ezen kóros állapot lassan-lassan lappang, míg a munkásoknál zajosabb hangon nyer kifejezést és megteremti a szociálizmust.

Míg a műveltebb kasztoknál e kór csak bizonyos korlátok közt mozog, bizonyos határokon belül, addig a tudatlan és kevésbé művelt emberek általánosságban terjesztik e betegesállapotot, mely magát sajnós az egész társadalomban fogja megboszulni.

Ezeket a tapasztalatokat szereztük a múltban, hogy miként lesz az a jövőben: ezt a titok fátyola borítja.

Kívánatos volna azonban, hogy a jövő év szebb reményekkel kecsegtessen.

Szebb remények, — nagyobb boldogsággal, első sorban pedig kívánatos volna egy egészségesebb társadalom, a mely nem engedné ezen kóros állapotokat terjeszteni, hanem az emberszeretet fényes kardjával küzdene azon bűnös szellemek ellen, akik a társadalmat megmérgezni czélul tüzték ki maguknak.

A szeretet és béke legyen velünk, ez segítsen bennünket utainkon, törekvéseinkben és akkor boldogok leszünk.

Boldog újévet!

A községi törvénybíró.

Nem Hochbaum Jakab ujpesti községi törvénybíróról van szó.

Róla legfeljebb annyit mondhatunk, hogy a tisztújítás alkalmával újból meg lett választva.

Hogy miként fog boldogulni, ám lássa majd ő maga.

Községi bíró korában már Tanos Pál is rossz szemmel nézte, hogy a törvénybíró

de előbb engedje meg, hogy valamire felkérjem. Legyen oly jó és vezessen el a nagy úr kocsija közelebe, hogy megláthassam férjemet. Códalkozva tekintek a nőre s a kocsihoz segilem.

A mint oda jutottunk, a nő arczán örömpír futott végig s gyermekét magasra emelte. — Itt van, itt! — Szólt gyermekehez. Itt jön! — Nezd csak Kari, nezd mily ragyogó öltözele van.

A kocsi megállt. Gazdagon öltözött szolgálótt le a bakról és sietett a kocsi ajtaját kinyitni.

— Papa — kiáltott a gyermek, a mint a beruhás szolgáló megpillantotta és kinyitja fejeje karát.

— Csitt edesem — inte anyja — légy csendesen, apa megharagszik, ha megtudja hogy itt vagyunk.

Ezután ismét hozzám jött s örömsugárzó arczczal szólt hozzám:

— Ott van a férjem.

— Ki? Hol?

— Az, ott a piros öltöz. then . . . arany gombokkal . . . a bakon. Azt a nagy urat szolgálja. Oh, csak észrevenne, de neki nem szabad rám nézni.

Isten veled! Isten veled!

A kocsi a palotába robogott s vele eltűnt a piros ruhás, aranygombos ember is.

Mikor látom ismét viszont? szólt a szegény asszony leverten, a kocsi után nézve.

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA

Búsan szól az estharangszó.

I.
 Búsan szól az estharangszó,
 Némán lehajtom fejem,
 Búbanattal esordultig van
 Szegény szenvedő szívem
 A bú hangok közé vegyül
 Szívem fájo sóbaja,
 Eltűnt boldogságomat az
 Esti szellő susogja.

II.
 Minden csendes körülöttem,
 A háznapé alszik már,
 A fájlalom tart most ébren,
 Szívem enyhülésre vár
 Rövid boldog álom után,
 Nagy bánatra ábredtem,
 Azt, kit forrón imádtam én,
 Elfordult már én tőlem.

III.
 Ott ülök az ablakomnál,
 A hold-sugar besüt rám,
 Kisírt szemem lezáródik.
 Lázban ég egész arczam.
 Szellő dajnája elcsaltat,
 Némán lehajtom fejem,
 A kis harang kedves hangja
 Elhal, lassan csendesen

Köszeghy Árpád.

Képek az életből.

Irta: Köszeghy Árpád.

I.

Az özvegy

Esti setaról indultam hazafele. Utam egy palota előtt vitt el, mely — nyilván valami ünnepély alkalmából — fényesen ki volt világítva. Ép odaérkezésemtől jött meg a háziúr kocsiján, sok kíváncsi szemtől kísérve.

A néptömeg elzárta utamat és így én is kénytelen voltam megállni. Egyszerre nevémen szólít valaki. Hátra tekintek és egy szegényesen öltözött nőt pillantok meg, kis gyermekkel a karján.

— Ön már aligha ismer rám — szólt fájdalmas hangon.

Én arczába tekintek, de csak egy ismeretes vonás tűnt szemembe mely annyival közös a bánat.

— Valóban nem ismerem asszonyom — viszonzam.

Fájdalmas mosoly lebbent el arczán e szavakra és szomorúan felsóhajtott, mintha azt akarta volna kifejezni: »Bizony nagyon megváltoztam.«

Ezután megmondta nevet.

Most már emlékeztem rá.

B . . . kereskedő, neje R . . . ből, hol a nyarat szoktam tölteni.

— Uram — szólt ismét hozzám — én feltárom őt előtt szívemet egész keservével,

nem tölti be a törvényben és szabályrendeletekben megszabott munkakört, de utóbb ő is megunt a forszírozást és hagyta a törvénybírói távol a község háztól nyugalomban bóbiskolni.

Talán most is hagyják tovább bóbiskolni. Ezuttal tehát nem róla szólunk.

Egy érdekes közigazgatási bírósági döntvényt akarunk bemutatni a közügyekkel foglalkozó olvasóinknak, melyet a hivatalos »Belügyi közlöny« tesz közzé, mintegy zsinórmerékül állítván oda az esetet.

A döntvény szerint: »**A községi törvénybíró (másodbíró) a községi képviselőtestületi közgyűlésen szavazati jogot csupán akkor gyakorolhat, a midőn a törvény által szavazati joggal felruházott bírót helyettesíti s annak szavazati jogát gyakorolja.**

A m. kir. közigazgatási bíróságnak kérdéses határozata így hangzik:

A m. kir. közigazgatási bíróság C. vármegye közönségének a folyó évi február hó 13-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen 10. sz. hozott s a k-i jegyző választást jóváhagyó határozata ellen P. István és társai által beadott panasziratot 1897. évi július hó 7-én tartott nyilvános ülésben az 1896. évi XXVI. t.-cz 28. §-a alapján vizsgálat alá vevén a következőleg ítélt:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad.

Indokok: AK. községben 1896. évi december hó 5-én megtartott jegyzőválasztást panaszlók két okból kerik megsemmisíteni. Mert az általuk megválasztani ohajtott Z. B. községi írnököt okl. jegyzőt, a tisztújító szék elnöke nem jelölte, 2) mert a szavazásnál H. M. törvénybíró szavazata elfogadhatott, holott a törvénybíró a képviselő-testületben szavazati joggal nem bír. 1) Az 1886. évi XXII. t.-cz. 77. §-a szerint a jegyzői állásra nevezés a kijelölés joga a tisztújító szék elnökét illeti meg és legalább három egyen jelölendő, mitől eltérésnek csak akkor van helye, ha nem jelentkezett kijelölhető három egyen a betöltendő állásra. Jelen esetben a választás vezetésével megbízott szolgabíró a jegyzői állásra jelentkezők közül nem csupán három egyént, hanem a törvényben megszabott minimumon túlmenve hat egyént jelölt ki s ezek közül a képviselőtestületi közgyűlés szabadon választathatott. Eszerint a törvénynek a kijelölésre vonatkozó rendelkezése teljesen betartatott s azon körülmény, hogy panaszlók pert fogoltja a tisztújító szék elnöke által nem jelöltetett s ezért a közgyűlés túlnyomó többsége az elrendelt szavazás alkalmával nem szavazott; a kijelölés és a szavazás törvényességét egyáltalában nem érinti. 2) Az 1886. évi XXII. t.-cz. 58 §-a egyenként megjelöli a községi előjáróság azon tagjait, akik a képviselőtestületi gyűléseken szavazati joggal bírnak és ezek közt a törvény- vagy másodbíró megnevezve minesen, úgy hogy utóbbi csak

azon esetekben gyakorolhatja a szavazati jogot, a midőn a törvény által szavazati joggal felruházott bírót helyettesíti s annak szavazati jogát gyakorolja a miről ez alkalommal nem lehet szó, mert a választási jegyzőkönyv szerint a községi bíró jelen volt, szavazásra felhivatott, de nem szavazott. H. M. törvénybíró ezen minőségében a megválasztott jegyzőre leadott szavazata e szerint érvénytelennek tekintendő ugyan, ez azonban a szavazás eredményét meg nem dönti, mert a jegyzőnek megválasztott Sz. S. három szótöbbséggel nyert s a törvénybíró érvénytelen szavazatának leszámításával meg mindig két szótöbbsége mutatkozik. Panaszlók egyebekben a törvénytörőleg lefolyt választást meg sem támadván, panaszuknak, mint alaptalannak helyt adni nem lehetett.

Eddig Ujpesten a törvénybíró mindig szavazott, még akkor is, a mikor a bíró elnököt sőt akkor is a mikor a valamely határozat egyetlen szavazattal ment keresztül.

Ezentul megfigyeljük, hogy Ujpest község képviselőtestülete magáévá teszi a közigazgatási bíróság ezen döntvényét.

Heti tájékoztató.

December 31 nap.

30. csütörtök. *Dávid*, Lobanov herceg, orosz kanczellár, s országbíró szül. 1825.

31. péntek. *Szilyveszter*, Gambetta Leo megh. 1882. Az »Ujpesti közművelődési kör« és az »Ujpesti polgári kör« Szilyveszter estelye, este 8 órakor.

Január 31 nap.

1. szombat. *Ujér*, Petőfi Sándor szül. 1823.

2. vasárnap. *Makár ap.* Maria Terezia becsületi a tortúrát 1776.

3. hétfő. *Genoveva*, Thaly Kálmán történetíró szül. 1839.

4. kedd. *Titusz*, Radetzky tábornagy szül. 1858. Az osztálysorsjáték harmadik húzása.

5. szerda. *Teleszfor*, Csaplár Benedek irodalom-történelmő szül. 1821. Az osztálysorsjáték harmadik húzása.

HIREK.

Olvashatnának és munkatársainknak boldog és megelégedett újévet kívánunk.

— **Eljegyzések.** Gerstner Lajos m. áll. vasúti hivatalnok Budapesten eljegyezte Grósz Gizella k. a. Rákospalotáról. — Löwenbach Hugó Keeske-metről eljegyezte Boscovits Emma k. a. Boscovits Alajos orvos kedves leányát Ujpestről.

— **Huszonöt év.** Egy negyedszázad, nagy idő! Ujév napján lesz 25 éve annak, hogy egy fiatal nyulánk természetű papocská mondta el Ujpesten első predikációját. Felekezeteinek akkor meg temploma nem volt, az Istvánéri iskola egyik helyiségében hallgatták őt esekely számú hívei. Azóta 25 év múlt el. Ez alatt felepült a templom, a hívek megszapo-

rodtak s az a nyulánk papocská családot alapított és Ujpesten lett 25 évvel idősebb. Hogy mit tett ő hitfelekezete, mit a közjó érdekében a hosszú időn keresztül, azt az ő szerénységére való tekintettel, nem idezzük, meg nevet is elhallgatjuk, ámde annyit nyilvánvalóvá teszünk, hogy fáradhatlan és eredménydús munkássága által az elismerést, a köztisztelést, a közbecsülést felekezeti különbség nélkül kiérdemelte. Reszünkről sok örömet és boldogságot kívánunk neki e negyedszázados évforduló alkalmából, de kívánunk neki erőt egészséget és kedvet is ahhoz, hogy a közjó érdekében meg sokáig munkálkodhassék.

— **Uj hétilap.** »Rákospalota és vidéke« című alatt új társadalmi és közgazdasági hétilap indult meg Dr. Berzilla Nándor szerkesztése alatt, mely Budapesten jelenik meg minden vasárnapon s a mely egyszersmind Rákospalota község hivatalos lapja is. A szerkesztőt, mint a lap élen olvassuk, Rákospalotán Molnár Gyula helyettesíti, a kihez a közlemények Bem-utca 1. sz. alá, mint a hogy magához a szerkesztőhöz Budapest, VII. Erzsébet körút 58. sz. alá küldendők be. Hogy szükség volt e erre a lapra, hogy hűzapot fog e pótolni, azt megmutatja a jövő. Máskülönb a mutatványszám ügyesen van összeállítva.

— **Válság az Ujpesti Dalkör-ben.** Az »Ujpesti Dalkör«-ben 25 éves fennállásának megünneplése után válság ütött ki. Ifj. Erkel Sándor karmester már beadta lemondását, Andrejka József elnök pedig szintén valni készült tiszteletbeli állásától. Az elégtelenség okai meg nem szivárogtak ki valójukban, de hogy az összetartás meglazult, az a tagok kedvellen magatartásukon nagyon is észlelhető. Sajnálni való lenne, ha Ujpesten ez a régi egyesülete kicsinyes okok miatt feloszlanék, a helyett, hogy napról-napra erősödjenek. A kör vezető elemeinek mindenesetre lekiismeretbe vágó dolga legyen a kört a szétfűléstől megmenteni. Ezuttal kérnünk kell az elnökséget arra is, hogy az ünnepélyen eszközölt felülfelzesekeket nyilvánosan nyugtatni ne kessek, mert e részben számtalan kérdőszöködeknek vagyunk kiteve.

— **A »Magyarország« politikai napilap** ez idő szerint a legjobban szerkesztett lap az országban. Legelőrangú íróink és publicistáink ma ketszögkivül a Magyarországra irnak. Első sorban Bartha Miklós, az országban ma legragyogóbb tollu publicistája, továbbá Pázmány Dénes, Hoek János, maga a főszerkesztő Holló Lajos, Hentaller Lajos, Ineredy László stb. napról-napra a legelőkelőbb és letelevenebbe teszik a magyar olvasóközönségnek ezt a kiválóan kedvelt lapját. A »Magyarország«-ban jelennek meg azonkívül Móra Istvánnak országsszerte fellünnést keltő tárcái. Ugy, hogy aki eleven, jól értesült és igazán elsőrangú hírlapot akar olvasni, az bátran a

Én elkísertem a szegény asszonyt és ő elbeszélte történetét.

Egyszerű mindennapi történet.

A fiatal házaspár szerény kis üzletet nyitott a vidéken, de a szerénység cserében hagyta őket és tönkre mentek.

A kereskedő esinos ember volt, ment a nagyravagyástól és büszkeségtől; elhatározta, hogy elmegy urasági szolgának.

— De — folytatá elbeszélését a nő — minden lörökves hasztalan volt. Én és gyermekem voltunk a gal. Az uraság csak nőtlén ferfit fogad fel. Es így egy napon erőt vére érzelmeimen ezeket mondtam férjemnek:

»Kisértsd meg meg egyszer és ha kerdeznek, mond, hogy nőtlén vagy.«

Meg az nap este szolgálatban volt.

Most a nyomor kisse elmaradt tőlünk s jobban megy a dolgunk, csak hogy ő az uraságnál lakik s en távol tőle gyermekemmel és így csak tükön találkozhatunk...

Elértük a szegény, szerénsselén nő házá.

Megkísertem vigasztalni őt.

— Hiszen jól fo'y'ik dolgunk — válaszolt.

— De a szemeiből folyó könnyek meghazudolták szavait.

Szegény özvegy, szegény árva.

II.

Utcái élet.

A locs-pocs után végre kaczerkodik a verőfény. — A szürke felhőket áttöri a napsu-

gár, mely azonban már csak csillog, de nem melegít.

Epen mint az a szép asszony, aki olyan bátran, csaknem kihívólag tekint a melléte elhaladó férfiak kandi szemébe. — Mily igazságos alak, mily megkapó varázspirtói eg hófehér arca! Járásban mennyi kellem, finom gúnyos mosolyában minő kábitó, eszbontó varázs!

A vaczi-utczán, ha előkelő, egyszerűségével feltűnő öltözetében végigsétál, bámulva állnak meg a férfiak, még azok is, a kiknek a leengesen kívül egyéb cseljük is van. — Egyik ismerősöm elegendő találóan elnevezte a szép asszonyt »utczai bálvány«-nak; valóban találó jellemzés.

Utcai, a mennyiben a vaczi-utczai séták divatos óráiban mindig a divatos utczában találhatók és bálvány y, mert annyian imádják es hódolnak előtte mába, meghallgat s es könnyűület nekül.

Mindene oly ellenállhatatlanul hódító. Szemében egező tűz, ajkan esábitó mosoly, arczán az igező búbaj, csak egyetlenegy hiányzik lenyéből, az, hogy minesen — szive.

Hideg mint a bálvány. De azért számtalan az imádo, helyesebben a bálvány-imádo es templomuk: a vaczi-utca.

Hogy rajzik, zsbong, hullámzik a tarka nép, ha csak egy kicsit reá mosolyog az Isten szép napja. Mindjárt mennyi a naplopó!

Budapesten ez a faj tjesztdben szaporodik. Fűrkesző szem kell hozzá, hogy meglassuk őket úton-útfélen.

Nyitott albumuk a nepes utczák. Előkelő magatartásu szép ferfin akad meg tekinteted, karsú term-ben legujabb divatu ruha feszül. — Azt háné, ha nem báró vagy bankár, legalább is jomodu ember es mindenek fölött gavaller.

Csalódasodból egy véletlenül latott jelenet azonnal kijozanit.

Az elegáns dandyval szemben egy kopott ruhás öregasszony jó. Barázdas arca sapadt, roska'g teste elesigazott.

Vékony, elnyűtt kendőjél szorosan húzza össze, hogy az eles szellő rongyos ruháján át ne bantsa annyira. Egész alakja a küzdelem es nyomor sáralmas állapotát tükrözi vissza.

Már csaknem szemben van a fejét magason hordo, fennbejázó gavallera, midőn az észreveszi. Véletlenül leesett a monoclija s így meglatta.

Hirtelen megfordul s egy kapualjában eltűnik.

Az öreg asszony utána.

A nekül, hogy fülelnél, meg kell hallanod, a mint a szegény mosonó az előkelő naplopótól durva hangon követeli a pénzét.

Hány ily — az életből vett — képet tudnék neked elbeszélui kedves olvasom!

Magyarországhoz fordulhat. A „Magyarország”-ot nemcsak nemes, előkelő hangja, egyenes, nemzeti iránya és minden tekintetben hozzáférhetetlensége teszi a magyar olvasókörzések előtt becsesre, hanem az is, hogy a család minden tagjának nyújt kellemes szórakozást. Tárcaírói, regényei, eleven hírei, párisi divatlevelei stb. a legkedvesebb olvasmányt képezik. A „Magyarország” az éjjeli postával küldetik szét, úgy hogy reggel már az ország legtávolabbi részeiben is ott van. Mily előny ez a hivatalnoknak, földbirtokosnak, kereskedőnek, iparosnak és minden intelligens embernek, hogy *más lapokat megelőzőleg* olvashatja már reggel mindazt, ami az országban és külföldön történik. Az országgyűlést, a hivatalos közléseket, a bel- és külföldi zárlatokat szoval mindazt, ami nemcsak érdekes, de az illetőnek állására és üzletére is befolyással van. Tudjuk, hogy mily előnyösen használják fel egyesek, ha valaki egy nappal, vagy felnappal el van maradva az eseményektől. Aki ma egy fontos hírt előbb tud meg, az merhetetlen előnyben van a többiek felett. A „Magyarország” mindenki nézve lehetővé teszi ezt a korai és megbízható értesülést. Ez biztosította a „Magyarország” részére azt az óriási elterjedést, aminek ma örvend. A „Magyarország”-ra legezelszerűbb *postautalványon* előfizetni, akár egy óra, (1 frt 20 kr.) akár egy negyedévre (3 frt 50 kr.) Cím: *Magyarország kiadóhivatala Budapest, Sándor-u. 2.* A felelő előfizetési díj 7 frt, az egész évi 14.

Karácsonyi mulatság. Karácsony ünnepén d. u. fel két órakor néhány intelligens fiatal ember a Deák- és Lilliom-utca sarkán ugyancsak megünnepelte a szent karácsony napját, amennyiben a járókelők nagy megbotránkozására alaposan elverték egymást. Eleintén beérték a pofonokkal, de később a botokra is rákerült a sor. Mondhatjuk, hogy ez az utcai harc sokkal szebben állt volna holmi főt napszámosoknak, mint azon fiatal embereknek, akik az intelligenciához számílják magukat és az aranyfűszeg közt szerepet akarnak játszani. Az aldozatul esett botnak egy része mint „corpus-delicti” a szerkesztőségben van, ahol a jogos tulajdonos a verekedés emlékeire — más nyomok hiányában — átvetheti.

Mi a bor? Hogy az emberiségnek a kedvderítő itala voltaképpen micsoda, arról épületes felvilágosítást nyújt a következő eset: A napokban történt, hogy egy Vincenzo Cicco nevű bécsi borkereskedő üzletében egy castellumare nevű itereknint 29 krajezarjával árszítót borkérelt foglalt le a rendőrség. A kémiai vizsgálat eredményeként mindenekelőtt az sült ki, hogy az a bor még csak egy szőlőlevél se látott, de sohasem. Látott azonban egyeből kellemes anyagokat. Még pedig legelső sorban is 89 százaléknyi vizet, meg hat százaléknyi alkoholt. Azután pedig nagymennyiségű káliumszulfátot, különösen pedig foszfor- és kén-savat. Cicco urat mindezt kerddőre vonta a járási bíróság s a nagyobb bajt azzal háríthatta csak el, hogy bebizonyította, miszerint a bort készen vette már mástól. Hal milyen bort találna a rendőrség sok Ujpesti kerületében?

Nyomatványok szállítása a postán. A kereskedelemügyi miniszter a magyar-nemet posta forgalomba előforduló tércsalakú nyomatványküldeményeknek maximális kiterjedése tárgyában a következő rendelkezést adta ki: A nemzetközi postaforgalomban fennálló azon határozat, hogy a tércsalakú nyomatványküldemények hossza 75 cm-ig s átmerőjük 10-cm-ig terjedhet. — a magyar-nemetországi forgalomban is kiterjesztetett.

Értesítés. „Művelt nők otthona” a neve annak a bezáptoló intézetnek, mely legutóbb Budapesten nyílt meg. Ez a humánus intézet egyedül álló, elagott művelt nőknek ad szerény díjazásért kellemes otthonot. Külföldön már évtizedek óta letznek hasonló ezélu intézetek. Bécsben magában öt ilyen nőotthon van. Nemes szívü emberbarátok karolták fel nálunk is ezt az ügyet es tettek lehetővé, hogy a családias szellemben vezetett otthonban a tisztességes egyedül álló művelt nő — kinek néhány száz forint évi járadéka s nyugdíja van — vagy néhány ezer forinttal rendelkezik s annak csekély kamataiból meg nem élhet, otthonot, nyugalmat és védelmet találhason a „Művelt nők otthonában”. — Az alap-

szabályok értelmében az egyesület a tagsági díjakhoz nem nyúlhat, csupán ennek kamatait használhatja fel, olyan agg egyedül álló művelt nők ellátására, kik a csekély tartási díjat sem képesek megfizetni. Hogy az egyesület minél több ilyen vagyontalan nőt felvehessen az a nagy közönség aldozatkészségétől függ. A ki huszonöt forintnyi tagsági díjt fizet be egyszer es mindenkorra, mely összeget tíz hari részletben is lehet lefizetni, az hozzájárul a vagyontalan nők eltartásához. Az egyesület helyisége Budapest X. Tisztviselőtelep; vagyonát kezeli a „Magyar általános lakarepentár” József-ter.

A »Pesti Hírlap« Ujpestről. A »Pesti Hírlap« keddi számában az ujpesti aszfaltjárdáról megemlékezve, a következőket írja: »Az ujpesti aszfaltjárdák. A szekesfővárostól eltekintve, nincsen város az egész országban, amely olyan hosszúságú aszfaltjárdákkal bírna, amintőkkel Ujpest mezőváros rendelkezik. Az ujpesti járdáknak kiaszfaltozása, mely a nyáron kezdődött, a tél kezdete előtt már tökéletesen elkészült s így mostantól kezdve a járdák sáranak kenyszerült taposása ösmeretlen — néhány rövid utcácska kivételével — Ujpesten. A jó pelda: több százezer forintot költeni a közlekedés eme fontos céljára, annál diésertreméltőbb, mert Ujpest mezőváros összes ingatlanai (a községi épületek s az akácza-iskola) csak néhány ezer forintnyi értékkel bírnak.«

Halalozás. Klemnicsek Miklós, a pest-megyei tanfelügyelőséghez beosztott állami elemi iskolai igazgató f. évi december hó 24-en este fel 9 órakor, elete 31-ik és boldog házasságának 7-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Temelése nagy részvét mellett e hó 26-án d. u. 4 órakor volt, melyen Tóth József tanfelügyelő és a helybeli tanyestületen kívül, számos tisztelője és barátja jelent meg. A temelési szertartást Illek Vincez — sp. pléb., dr. Varázséji Bela és Hirling Gusztáv hitoktatók segédlete mellett tartotta. A sírnál Friedrich Vendel a tanítók, Vüsztner H. urik pedig barátjai nevében búcsúztatta el a halottat. A megboldogultban egy jó családapa, szorgalmas pedagógus es őszinte barát szálolt a sírba. Halálát az özvegyen kívül négy árva sírta. Legyen neki könnyű a föld!

Vesztett kutya Ujpesten. Csak néhány nappal ezelőtt történt, hogy Ujpesten a hosszú Baross-utczában, egy nagy veszett kutya erősen összemarta több ház udvarán, melyekbe belört, az ottani ebeket s azután a megyeri puszta felé rohant. Most újabb iflyajta eset riasztotta föl Ujpest illető részének lakóit. A vaczi-ut északi végén nagy feketeszőrü kutya futkosott ide-oda, a vesztettség jeleit mutatva. Betört az ottani udvarokra es összemarta az ebeket, azután pedig a szekes megyeri-uton Friesz Janos (Hansi lödömar) istálló felé rohant. Szerencsére a kaposztásmegyeri két kopofalkát néhány perczezel előbb hajtották be oljajkba; mert ha a dühös állat a setálni vezetett kopofalka ebei közé rohant, ebből meg súlyos veszedelem támadt volna. Minthogy jelenleg mind a szekesfővárosban, mind annak környékén ismetelve láttak veszett kutyákat, ezelszerű volna, ha nemesak két-három kerületben, hanem Budapest egész területén s a környékbeli összes falvakban es mezővárosokban szigorítanák az ebtartás fölteteleit.

Ruhatolvajlas. Peterdy Anna mosonó egy fővárosi építészől Ujpestre szennyes ruhát vitt tisztítás végett. A ruhát kezi kocsin, kosárba esomagolva vitte, de a mint a Hajcsár-utra ért, észrevette, hogy valaki utközben a min'egy 200 frt értékü fehérneműt a kosárból kilopta. A holmi között volt lepedőkken vörös R. betűk, a női inzeben fehér R. betűk, a labravalokban A. L. betűk, az asztalkendőkben S. L. monogrammok vannak. A rendőrség nyomozást indított.

A csendőrség szaporítása. Az utóbbi időben — mint a H. írja — meglehetősen megromlottak a közbiztonsági viszonyok Magyarországon, amiben kétségtelenül része van a nemzetközi szocialisták lelketlen igazgatásainak is, melylyel a munkaadók ellen bujtogatták, különösen az ország deli vidékein a földmivelő népet. A közbiztonság javítása céljából a belügyminiszter elhatározta, hogy a jövő év folyamán 107 őrszel es 600 főből álló legénységgel szaporítja a csendőrség létszámát. A belügyminiszter költségvetésének meg-

okolásában érinti, hogy a galicziai bevándorlás is közrejátszik arra, hogy határon erősebb ellenőrzést kell gyakorolni.

Spanyol udvariasság. Spanyolország a dohányzók valódi eldorádója; sehol sem dohányoznak oly sokat es oly általánosán, mint Don Quixote hazájában. Ha az ember beszáll egy vasuti kupéba — első es főkötelessége előszedni egy csomag czigerettát s mindenkit megkínálni vele kivétel nélkül. Ez a spanyol udvariassághoz es jólneveltséghez tartozik; a spanyol pedig igen sokat tart erre, mert ő a világ legudvariassabb népe. A legelőkelőbb ur a legtronyosabb koldust is caballero-nak (urnak) szólítja s nem ritka a hermano (testvér) megszólítás sem. Ha egy idegennek megteszik valami a másik tulajdona közül. pl. lova, háza, botja, gyűrűje, etc. elég erről néhány dicserő szóval nyilatkozni, s a lovagias spanyol azonnal fel fogja ajánlani az illetőnek azt az illető tárgyat, jól tudva természetesen, hogy az ilyen ajánlatot úgy sem fogadja el. S ha mégis elfogadná — akkor bizony nem sokat törődve illem- es udvariasság szabályával — egyszerűen fakepnel hagyná. A legfontosabb udvariassági czikk azonban a czigeretta, melyet ott czigarillonak neveznek, míg a szivar neve puro (tisztá) arra való tekintettel, hogy a szivar tisztán dohányból készült. Jellemzetes esetei beszél el egy utazó a spanyol udvariasságról. Cueneából utazott postakocsin Minglanillába, a mikor egy csendőrszárat egy elfogott gonosztevővel érkezett meg s szintén beszállt a kocsiba. Az utazónak idegen voltára való tekintettel, az a kitérés jutott, hogy magával a őrsvezető urral egy kupéba jutott, a megkötözött gonosztevővel együtt. Kis vártatva, mikor a kocsii megindult, az őrsvezető elővett egy csomag czigerettát s megkínálta vele az utazót, majd levéve a fogoly bilincseit, azt is megkínálta. Így czigerettáztak es beszélgettek mind a hárman s a fogolynak csak az állomásokon rakták fel a bilincseket. Tanulhatnának ebből a mi rendőreink egy kis — ha nem ily messzemelő — udvariasságot.

Tisztújítás Rakospalotan. F. hó 29-en választotta meg Ivánka Pál főszolgabíró mint választási elnök Rakospalota község új előjáróit. A községi bírói állásra közfelkiállással Tóth István volt bíró választott meg. Törvénybíróvá szavazás után Szócs Dávid, pénztárnokká Fabian István, közgyámmá Kovács József, esküdtekké: H. Varga Vincez, Kobza Pál, N. Matuz Andras, G. Szócs Janos, K. Szabó Imre es M. Tóth János. Ugyanakkor választott pénztári ellenőrré Barna István napidíjas is, a ki már eddig is a pénztárnok körül működött.

A rakospalotai izr. hitközség e nőki alicsa üres. Schwartz Jakab volt izr. hitközségi elnök ezen állástól megvált. Ezért az új elnök megválasztásának határnapjául jövő évi január 15-ike lüzetett ki.

Penzvizsgálat Rakospalotan. Ivánka Pál járási főszolgabíró Szencsy Aladár vármegyei számvető közbenjöltséggel megvizsgálta a penzlárt es penzkezelési eljárást, a mely alkalommal mindent példás rendben talált.

SPORT.

Versenynapok 1898-ban

Márczius.	
Alag	31.
Április.	
Alag	2, 3, 5, 7, 10, 11
Sopron (Katonatiszti versenyegylet)	22, 24.
Május.	
Pozsony (Soproni katonatiszti v. e.)	3.
Pozsony (Uriovasok szöv.)	4, 5.
Budapest	7, 8, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 21, 22.
Junius.	
Alag	5, 7, 9, 11, 12
Kassa	19, 20, 21.
Julius.	
Tata	3.
Siófok	9, 10.
Tatra-Lomnicz	13, 14, 16, 17.
Augusztus.	
Budapest	14, 15, 18, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 30.
Szeptember	
Alag	4, 6, 8, 11.
Budapest	25, 27, 29.

Október.

Budapest ... 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11.
Kolozsvár ... 9, 16.
Arad ... 23, 24.

Közsönetnyilvánítás.

Mely fájdalomban nem vagyok képes mindazoknak külön-külön köszönetet mondani, kik megboldogult férjem halála alkalmából részvétükkel fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, azért azon egyletek, testületek, barátok és ismerősök, kik a végtiszteség alkalmával megjeleni szívesek voltak, fogadják ez uton leghálásabb köszönetemet.

Ujpest, 1897. decz 29.

Özv. Klemmiesek Miklósné.

Szerkesztői üzenetek

Károlynak. Az Ede karácsony másod ünnepén meglátogatott. Hol maradt a level?

Többeknek. A megfejtéseket megkaptuk. Lapunk jövő számában a megfejtők névsorát közzélni fogjuk.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

A magyar kir. szab osztálysorsjáték III-ik huzása már január 4 és 5-én lesz.

Főnyeremények: 80.000, 30.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5000, 2000 és 1000 korona.

A vétel sorsjegyek árai ezen huzásra:

1/1 egész sorsjegy ... 32 frt 1/4 negyed sorsjegy ... 8 frt
1/2 fel ... 16 » 1/8 nyolczad ... 4 »

Kapható a magyar kir. szab. osztálysorsjáték főelarusítójanál

Márkus Sándor

Ujpest, Árpád-ut 12-ik szám.

Megujítások csak e hó 26-ik fogadtatnak el.

„Ujpesti általános önszegélyző egylet mint szövetkezet”.

Felhívás!

„Az ujpesti általános önszegélyző egylet mint szövetkezet 1898-1901 végéig terjedő

nyolczadik évtársulatát

1898. január hó 1-én nyitja meg.

Felkeretnek mindazok, kik az ezennel hirdetett újabb évtársulatnak tagjai kívánnak lenni, az üzletresz-jegyzes iránt f. évi **december 1-től december hó 31-ig** intézkedni szíveskedjenek, minthogy az itt jelzett időn tul ezen évtársulathoz tagok fel nem vétettek. **A beiratás üzletreszenkent 25 kr.**

Jegyezni lehet: az Ujpesti Takarékpénztár épületében levő egyleti helyiségben (Árpád-ut 17. sz. a.), **Diamantstein Lajos** igazgató-elnöknel (Ujpest, Árpád-ut 10.) és **Fischer Antal** fűszerkereskedő urnál (Árpád-ut).

Ujpest, 1897 december havában.

5-3

Az igazgatóság.

„Hangulatok”

lesz a címe Bartha Miklós könyvének, mely a könyvpiacon karácsonykor fog megjelenni. Ez a könyv negyven darab prózában írt költeményt foglal magában ily címek alatt: **Virrasztás, A nő, Könyvművéség, Császár győz, Osapank, Bíróság előtt, Ki a hibás, Az árva, Tapasztalás, Verőfény, Telen, A magának való, Jutalom, Vigasz, A holnap, A szerencsétlen, Ahalat, Megráltás, Templomban, A költő sorsa, A költő hivatása, Elvétel, Pásztorút, Emlékezet, Otthon, Földézetten, Az arnyékép** stb. A ki Bartha vezércikkeit ismert, az fogalmat alkothat magának arról, hogy mily nyelvezetteli, mily színgazdag festéssel és mily drágado fantáziával vannak megírva ezek a költemények. A közönség körében szokatlan érdeklődést keltett az a hír, hogy Barthatól szépirodalmi dolgozatok jelennek meg a könyvpiacon.

Barthat a **Magyarország** szerkesztősége birta reá könyvének kiadására, s a **Magyarország** most azzal kedveskedik olvasóinak, hogy **Bartha** könyvet díszes kiállításban karácsonyi és újévi ajándékkul **előfizetőinek ingyen fogja megküldeni. A könyvet mindenki megkaphatja, s ki a Magyarországra egy negyedévre előfizet.** Az előfizetési díj (3 frt 50 kr.) bármikor beküldhető ily cím alatt: **Magyarország kiadóhivatala, Budapest, Sándor-u. 2.**

Bartha művének bolti ára 2 frt lesz és **külön is megrendelhető a Magyarországra kiadóhivatalában.**

3-3

Előfizetési felhívás

„Képes Családi Lapok”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A **„Képes Családi Lapok”** már a XX-ik évfolyamába lépett. Önerzettel jelentjük ezt aényt a magyar olvasóközönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanúsítani lapunk iránt, melyet eddig tanúsított.

A **„Képes Családi Lapok”** multja legjobb bizonyíték a mellett, hogy míg egyrészt bezagot pótolunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Ismételtén elmondhatjuk, hogy kitűzött ezéunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidéken a legtöbb művelt magyar család kedvelt hazibarátja.

A **„Képes Családi Lapok”** fennállása óta már több hasonirányu vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnek. Nem kutatjuk az okokat, hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s ujbol kerjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A **„Képes Családi Lapok”** a legolesobb és azért a legterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden heten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

A **„Képes Családi Lapok”** havonként kétszer »Hölgyek Lapja« című felíves mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással és így egy külön divatlapnak tartását feleslegessé teszi.

A **„Képes Családi Lapok”** olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A **„Képes Családi Lapok”**-ba a régi és újabb iroi és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A **„Képes Családi Lapok”**-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humorcskjai, költeményei kedélynemesítő olvasmányok, irányzikkéivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkeit pedig tanulságosak.

A **„Képes Családi Lapok”** minden évben négy külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőinek.

A **„Képes Családi Lapok”** borítéka szellemes és szórakoztató események, illetve kérdések és feleletek tarrháza.

A **„Képes Családi Lapok”** előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az »Előfizetők postája«-ban.

A **„Képes Családi Lapok”** képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A **„Képes Családi Lapok”** a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hívatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányu lap sem volt képes elérni: bizonyítja továbbá azon előkelő és kitűnő irok és ironók nevei, kiknek nagybecsü műveit csaknem minden számban elvezheti az olvasó s akik közül büszkén említjük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kívül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rakosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Feleki Sándor, Mery Karoly, Jámbor Lajos, Dombay Hugó, Kenezy Csátár, Pécsi D. Anzelm, Kosa Ede; — Beniczkyne Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Csernecky Gyuláné, Nagyváradi Myra K. Beniczky Irma, Mericzai-Karossa Irma, Faughné Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Hona, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Julianna neveit stb.

A **„Képes Családi Lapok”** előfizetési ára a »Hölgyek Lapja« című divatlappal és regénymelléklettel együtt:

Egész évre ... 6 frt — kr.
Félévre ... 3 frt — kr.
Negyedévre ... 1 frt 50 kr.

A **„Képes Családi Lapok”** annak a ki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 kr. csomagolási és póstaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül 4 regényt küld díjtalanul.

A **„Képes Családi Lapok”** mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-u. 14. (Saját házában.)

4-5